

Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Underlagsrapport – Avtal avseende bostadsbyggande i Näringen i Gävle kommun

Blankett GÄVLE 1 (2019:1)

Siffrorna nedan avser avtalspunkter i *Avtal avseende bostadsbyggande i Näringen i Gävle kommun* från den 18 december 2017.

6.1. Påbörjad utbyggnad av Ostkustbanan till dubbelspår och ny sträckning genom Gävle

Åtgärden avser påbörjad utbyggnad till dubbelspår av Ostkustbanan med ny sträckning mellan Gävle och Kringlan. Planen fastställs när regeringen beslutar om Nationell plan för transportsystemet 2018–2029. Byggstart sker år 2024–2029. En förutsättning för genomförandet av bostadsexploateringen i Näringen är västlig lokalisering av Ostkustbanan. Lokalisering fastställs tidigt i järnvägsplansprocessen.

Trafikverket rapporterar:

Järnvägsplaneprocessen pågår. Ställningstagande om val av lokalisering har tagits för ett västligt alternativ den 28 januari 2019.

Preliminär tidplan för det fortsatta arbetet:

Gävle Central - Gävle Västra

- Fastställd järnvägsplan 2024
- Byggstart 2025 (förutsätter full finansiering och byggstartbeslut)
- Produktionen beräknas vara klar 2029

Gävle Västra - Kringlan

- Fastställd järnvägsplan 2025
- Byggstart 2027 (förutsätter full finansiering och byggstartbeslut)

Produktionen beräknas vara klar 2032

6.2. Flytt av godsbangård, triangelspår till Bergslagsbanan och ny trafikplats vid E4

Väganslutning vid trafikplats vid E4 för anslutning av nytt logistik- och verksamhetsområde i Tolvforsskogen ingår i projektet Ostkustbanans utbyggnad i Nationell plan för transportsystemet 2018–2029. Anslutningspunkten kan komma att flyttas för att optimera anslutning till logistik- och verksamhetsområdet i Tolvforsskogen. Väganslutningen behövs för att befintliga verksamheter i området Näringen ska kunna flytta till det nya området logistik- och verksamhetsområdet i Tolvforsskogen. Detta innebär i sin tur att Gävle kommuns planer för bostadsbyggande på området Näringen kan påbörjas. Om kommunen har behov av väganslutning tidigare än den kan genomföras inom projektet Ostkustbanan Gävle-Kringlan behövs en separat vägplan. Kommunen och Trafikverket ska i sådant fall föra dialog om finansieringen av väganslutningen.



Gävle kommun rapporterar:

Gävle kommun ingår i samarbetsprojektet för Gävles järnvägsombyggnad, Masterplan Gävle. Arbetet är viktigt för att samordna alla dom järnvägsinfrastrukturprojekt och större vägprojekt som berör Gävleregionen. Arbetet med Näringen är direkt kopplat till arbetet med Masterplan Gävle.

I Gävle kommun finns behov av att påbörja ombyggnad av trafikplats Gävle Norra så tidigt som möjligt. Dels utifrån Gävles generella behov av ny verksamhetsmark, men framförallt för stadsomvandling av Näringen. Det har ihop med Trafikverket initierats ett arbete för att starta vägplan för trafikplats Gävle Norra, som avses pågå mellan 2020-2022. Dialog om finansiering har inletts.

Trafikverket rapporterar:

Framtagandet av avtal med Gävle kommun angående planlägningsprocess om väkanslutning till trafikplats Gävle Norra pågår. Planerat genomförande av vägplanen är start under 2019 och planen beräknas vara klar för fastställelse under 2022.

6.3. Flytt av godsbangård, triangelspår till Bergslagsbanan och ny trafikplats vid E4

Det finns ett stadigt intresse av att flytta godsbangården på Näringen till logistik- och verksamhetsområdet i Tolvforssskogen på grund av risk för föroreningar av vattentäkt i befintligt läge och försämrad funktion till följd av Ostkustbanans nya läge. För att flytt av godsbangården till Tolvforssskogen ska kunna göras krävs även ett triangelspår till Bergslagsbanan. Dessa åtgärder är inte finansierade i Trafikverkets förslag till Nationell plan för transportsystemet 2018–2029. Det krävs fördjupande utredningar och samlade effektbedömningar för att objekten ska kunna övervägas vid framtida uppdateringar av nationell plan. När den nya godsbangården har tagits i bruk kan bostadsbyggandet påbörjas i den del av Näringen där godsbangården nu är belägen.

Trafikverket rapporterar:

PM Behov av godsbangård i Gävle är framtaget. PM:et ligger till grund för beställning av utredning om Gävle godsbangårds placering och utformning. Upphandling av konsult sker under våren 2019. Klar utredning sommaren 2020.

Linjestudie och tillhörande samlade effektbedömning för ny dragning av Bergslagsbanan på sträckan Gävle till Valbo tas fram under 2020. Flytt av godsbangården till Tolvforsområdet är beroende av denna studie.



6.4. Avstämning inför kommande Nationell plan för transportsystemet 2022–2033

Avstämning av åtgärder kopplade till flytt av godsbangården som inte är finansierade sker år 2021.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Avstämning enligt denna punkt planeras att genomföras hösten 2021.

6.5. Kollektiv- och cykeltrafik

Regionen åtar sig att tillse att det finns god kollektivtrafikförsörjning av området Näringen.

Region Gävleborg rapporterar:

Detta är en del av kommande års arbete med de trafikplaner som tas fram årligen utifrån arbetet med det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

6.6. Kollektiv- och cykeltrafik

Regionen åtar sig att tillse att det finns erforderliga medel i Regional infrastrukturplan Gävleborg 2018–2029-Länsplan-för regional transportinfrastruktur som bidrar till att skapa god tillgänglighet till och från området norr om nya hamnspåret.

Region Gävleborg rapporterar:

Fråga finns med i planeringen inför kommande länsplan för regional transportinfrastruktur och inför nästa omprövning av planen 2022. Region Gävleborg kommer att delta i den planerade förstudien om tillgänglighet kopplat till spårområdet som planeras av Gävle kommun.

6.7. Bostadsbyggande

Kommunens åtagande är att utbyggnaden av bostäder i en större samlad exploatering genomförs i det utpekade området i enlighet med intentionerna i kommunens promemoria, i bilaga i detta avtal.

Gävle kommun rapporterar:

Gävle kommun har 2018 planerat arbete för stadsomvandling av Näringen. Arbetet beskrivs i den beställning av program som tagits fram för stadsomvandling av Näringen. Det inledande arbetet, förstudien, innebär vidare planering, start av utredningar och satsningar på kunskap och innovation. Arbetet förväntas slutrapporteras år 2020.

Gävle kommun avser under inledningskedet satsa:

- 7 miljoner kr för utredningar plus egen arbetstid för förstudiearbete och utredningar, 2019-2020,
- 8 miljoner kr för utredningar plus egen arbetstid för utredningar och vidare planering 2021-2022,
- samt resurser för start av program för detaljplan, etapp 1 i arbetet, Nyhamn-Galvanområdet, 2019-2020.



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Medel till dessa insatser kommer att frigöras genom omprioriteringar och tillskott till budget för innevarande år och genom reservation i kommande förslag till kommunplan med budget för kommande år.

Gävle kommun avser även under femårsperioden 2020-2024 reservera ett investeringsutrymme om 100 mkr i kommande förslag till kommunplan för inköp av strategiska fastigheter på Näringen som bidrar till att förenkla omvandlingen.

Samhällsbyggnadsutskottet förväntas godkänna upprättat förslag till programbeställning för Näringen, 26 mars 2019.

6.8. Bostadsbyggande (kvantitativa krav bostadsbyggande)

Kommunen åtar sig att själv eller genom annan markägare eller exploatör och på egen bekostnad (i förhållande till övriga parter) uppföra 6 000 bostäder i området Näringen till och med år 2040. Minst 50 % av bostäderna ska vara hyresrätter. Andelen bostäder med maximal hyra, normhyran, om 1350kr/m² (indexregleras) ska vara minst 5 % av det totala beståndet. Om det statliga investeringsstödet förändras genom att det höjs/sänks/uteblir, ska omräkning av normhyran ske efter de nya förutsättningarna. Exploateringarnas täthet ska genomföras i enlighet med kommunens promemoria i bilaga.

Gävle kommun rapporterar:

Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.

6.9. Plan för att säkerställa vissa kvalitéer (kvalitativa krav bostadsbyggande)

I syfte att säkerställa vissa kvalitéer och höga ambitioner åtar sig kommunen att ta fram detaljerade planer utifrån vad som beskrivs i kommunens promemoria i bilaga avseende:

6.9. Plan för variation i upplåtelseformer

Gävle kommun rapporterar:

Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.

6.9. Plan för hur områdena ska planeras utifrån gång-, cykel- och kollektivtrafik som norm

Gävle kommun rapporterar:

Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.



6.9. Plan för fossilfria transporter på områdesnivå
Gävle kommun rapporterar:
Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.
6.9. Plan för att säkerställa funktionsblandning och tillgång till kommersiell och offentlig service
Gävle kommun rapporterar:
Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.
6.9. Plan för klimatneutral energianvändning i bebyggelsen på områdesnivå
Gävle kommun rapporterar:
Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.
6.9. Plan för anpassning till ett förändrat klimat
Gävle kommun rapporterar:
Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.
6.9. Plan för att bevara gröna kilar och spridningskorridorer
Gävle kommun rapporterar:
Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning.
6.9. Plan för säkerställande av kommunal marktillgång. För att områdena ska få de kvalitéer som kommunen beskriver i promemorian i bilaga, ska kommunen snarast säkerställa en hög andel kommunalt ägd mark.
Gävle kommun rapporterar:
Gävle kommun planerar att under femårsperioden 2020-2024 reservera ett investeringsutrymme om 100 mkr i kommande förslag till kommunplan för inköp av strategiska fastigheter på Näringen som bidrar till att förenkla omvandlingen. Detta utöver kommunens årliga investeringsutrymme för inköp till markreserven.



7. Användandet av innovativa lösningar

Samordnaren avser att i slutrapporten som ska lämnas senast den 31 december 2017 föreslå ett statligt innovationsstöd till nya stadsdelar och tätorter. Risk kan delas mellan kommun, stat, näringslivsaktörer med flera.

Under förutsättning att ett sådant stöd införs och sedan beviljas ska flera innovativa lösningar, såväl tekniska som sociala, användas i exploateringarna.

Hög grad av innovation, synergier och transformativa lösningar ska användas.

Gävle kommun rapporterar:

Arbete kommer att påbörjas i förstudie för Näringen som sker 2019-2020 enligt framtagen programbeställning. Ett särskilt fokusområde har avsatts för att hantera kunskap- och innovationsfrågor.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Samordnaren har i slutredovisningen av *Utredningen för att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande* (N 2016:G) föreslagit ett statligt innovationsstöd till nya stadsdelar och tätorter.

Enligt direktiven för *Samordning för bostadsbyggande* ska den särskilde utredaren underlätta för kommuner i arbetet med innovationer för hållbar stadsutveckling så att de nya stadsdelarna blir modellområden med innovativa lösningar som kan utgöra basen i en serie bomässor. Närmare samarbete kring innovationsfrågor har etablerats med Umeå och Uppsala kommuner. Samarbete med fler kommuner förbereds och ett förslag till koncept för bomässor avses utarbetas under året.



Gävle kommun rapporterar här hur kommunen arbetar för att ha framdrift i planeringsprocessen, samt aktiviteter och faktorer som påverkar utfallet.

Planering av arbete med förstudie för Stadsomvandling Näringen 2019-2020 har genomförts.

Dialog med fastighetsägare har hållits och regelbundna möten bokas cirka tre gånger per år med de större fastighetsägarna.

Samarbete har inletts med kommunens vattenbolag, Gästrike Vatten, om att påbörja geohydrologiska utredningar på Näringen.

En övergripande plan över de utredningar som behöver göras inledningsvis har sammanställts. Gävle kommun kommer även inledningsvis att ta fram en strategi för kunskap och innovation, markstrategi, samt SWOT över Näringen som stadsomvandlingsprojekt.

Gävle kommun ingår i samarbetsprojektet för Gävles järnvägsombyggnad, Masterplan Gävle. Arbetet är viktigt för att samordna alla dom järnvägsinfrastrukturprojekt och större vägprojekt som berör Gävleregionen. Arbetet med Näringen är direkt kopplat till arbetet med Masterplan Gävle.

Inga översiktsplaner eller detaljplaner har påbörjats, men finns med i kommunens planering och prioritering av planerings- och exploateringsprojekt.



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Blankett GÄVLE 2 (2019:1)

Blanketten fylls i av Gävle kommun.

Gävle kommun ska redovisa pågående planeringsarbete och framdriften av bostadsbyggandet enligt nedanstående tabeller.

Redovisning av bostadsbyggandet i Näringen i Gävle kommun

Bostadsåtagande enligt avtal	Bostäder i översiktlig planering (ÖP, FÖP, Program)	Bostäder i pågående detaljplanering	Bostäder i hittills antagna detaljplaner	Påbörjade respektive färdigställda bostäder	Förändring från föregående år (endast återuppföljning)
6 000 bostäder färdigställda senast år 2040	0 bostäder i fastställd översiktsplanering	0 bostäder i pågående i planeringsprocessen	0 bostäder i antagna detaljplaner	0 bostäder påbörjade, ännu ej färdigställda, 0 bostäder färdigställda	0 bostäder färdigställda

Antagna detaljplaner i Näringen i Gävle kommun

Detaljplan	Bostäder
Detaljplanens namn	Antal bostäder som är färdigställda enligt denna detaljplan

Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Underlagsrapport – Avtal avseende bostadsbyggande i Bergsbrunna med omgivningar,
Södra staden och "Nysala" i Uppsala kommun

Blankett UPPSALA 1 (2019:1)

Siffrorna nedan avser avtalspunkter i *Avtal avseende bostadsbyggande i Bergsbrunna med omgivningar, Södra staden och "Nysala" i Uppsala kommun* från den 18 december 2017.

6.1. Fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm

Åtgärden avser utbyggnad av järnvägen till fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm. De nya spåren förutsätts anläggas parallellt med befintliga spår. Vidare förutsätts att spårutbyggnaden påbörjas från Uppsala. Åtgärden påbörjas år 2024-2026. Hela spårdragningen ska planeras för att vara klar år 2032-2034. Åtgärden har utretts i åtgärdsvalsstudie ABC-stråket Uppsala, Sigtuna och Knivsta kommun. Uppsala och Stockholms län (TRV 2017/30977).

Trafikverket rapporterar:

Trafikverket har hittills arbetat med den interna beställningen av projektet, vilket innebär att projektet lämnas över från verksamhetsområde Planering till verksamhetsområde Stora Projekt. När beställningen skett utses projektchef och arbetet med järnvägsplan påbörjas.

- Arbetet med att beställa järnvägsplanen pågår och projektet beräknas starta i slutet av 2019. I dagsläget bedöms planeringsskedet pågå upp till 7 år.
- Arbetet med framtagande av lokaliseringalternativ för de nya spåren söder om Uppsala kommer att tas fram och prövas inom järnvägsplanen.
- Lokaliseringen utreder flera alternativ av spårlinje.

Enligt en tidig preliminär tidplan beräknas produktionen av spåren vara klar 2034

6.2. Fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm

Åtgärden avser färdigställande av stationsläge i Bergsbrunna för resandeutbyte. Stationen och omgivande system kommer att utformas så att de trafikupplägg som efterfrågas i största möjliga mån kan möjliggöras, med hänsyn till samhällsekonomisk effektivitet. Åtgärden utformas i enlighet med grundutförande, vilket beskrivs i Trafikverkets riktlinje Ägarskap, förvaltningsansvar och fördelning av kostnader inom Trafikverkets ansvarsområde på stationer (TDOK 205:0085). Avstämning av tidpunkt för färdigställandet av stationsläget sker år 2021 och därefter årligen fram till färdigställandet.

Trafikverket rapporterar:

- En funktionsutredning, som syftar till att utreda genomförbarhet och möjliga lösningar för utformning av pendeltågsstationen i Bergsbrunna, är genomförd utifrån ett grundutförande
- En fortsatt utredning utöver grundutförande (tillägg) av Bergsbrunna station kommer att genomföras för en station med ytterligare plattformar på uppdrag av Uppsala kommun.



6.3. Fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm

Åtgärder vid Uppsala station och järnvägsanläggningen i övrigt i anslutning till Uppsala krävs för anpassning till ytterligare två anslutande spår. Anläggningen kan därtill tas i anspråk för fler funktioner, däribland anslutning till godsanläggningar. Samtidigt är det viktigt att kommunens ambitioner med stadsutvecklingen för innerstaden och resecentrums knutpunktsfunktion vägs samman med statens avsikter med utvecklingen av ostkustbanan så att båda intressena kan förenas. Därför behöver fortsatta utredningar genomföras innan utformning och utbyggnadsordning kan bedömas. Åtgärderna samordnas med utbyggnaden av fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm.

Trafikverket rapporterar:

- En gemensam avsiktsförklaring är tecknad av Uppsala kommun, Region Uppsala, Jernhusen AB och Trafikverket med en gemensam målbild 2050+ för Uppsala resecentrum.
- Regelbundna möten genomförs mellan Trafikverket, Uppsala kommun och Region Uppsala med syftet att ta fram underlag för beställning av en järnvägsplan för en lösning som möjliggör fler vändande tåg i Uppsala C.
- Arbete med att ta fram trimningsåtgärder för att förbättra kapaciteten på kort sikt på Uppsala C pågår.
- Flera möten och workshops kring framtagna funktionsutredningar kopplat till Uppsala C har genomförts.
- Trafikverket kommer att genomföra det inledande skedet av en åtgärdsvalsstudie för att kartlägga alla planer som påverkar järnvägsprojektet.
- En del i arbetet med Uppsala C är att utreda om behovet av vändspår norr om Uppsala kan samordnas med arbetet med en ny depå som Region Uppsala har behov av.

6.4. Ultunalänken- Spårväg mellan Bergsbrunna och Södra staden

Åtagandet avser färdigställande av kapacitetsstark kollektivtrafik mellan Bergsbrunna och Södra staden. Åtgärden är en förutsättning för kommunens bostadsåtagande enligt punkt 6.14-6-16. Bostadsåtagandet är i sin tur en förutsättning för utbyggnad av järnvägen till fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm.

Uppsala kommun rapporterar:

Region Uppsala rapporterar:

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Åtagandet följs upp genom att *Samordning för bostadsbyggande* två gånger per år sammanställer uppgifter från parterna och Trafikverket om framdriften samt kallar till möte för uppföljning av efterlevnaden av åtgärderna i avtalet.



6.5. Ultunalänken- Spårväg mellan Bergsbrunna och Södra staden

Ultunalänken är ett gemensamt åtagande av regionen och kommunen.

Ansvarsfördelning och finansiering rörande infrastruktur och trafikering regleras enligt separat överenskommelse mellan regionen och kommunen. Den tekniska lösningen förutsätts vara spårväg och ska inte inkludera vägdragning över jordbruksmark.

Uppsala kommun rapporterar:

Uppsala kommun tillsammans med Region Uppsala har bildat en gemensam organisation för genomförandet av projekt Uppsala spårvägs första fas, som omfattar perioden 2019-2021. Den gemensamma organisationen är för hela spårvägssystemet, varav Ultunalänken är en del av systemet.

Ett gemensamt projektdirektiv finns antagen av kommunstyrelsen och kommer att antas av regionstyrelsen. Projektet har följande projektmål:

- 1) Ta fram tillräckligt med underlag (se omfattning samt leveransplan) så att både kommunen och regionen kan ta fram ett genomförandebeslut till år 2021.
- 2) Att före 2021 fastställa viktiga förutsättningar för planering av spårvägssystemet, såsom linjesträckning, hållplatser, depå (läge och koncept), handledning för planeringsförutsättningar samt fordonskoncept.
- 3) Att under perioden 2019-2021 initiera samtliga detaljplaner och tillståndprocesser.
- 4) Att under 2019 påbörja kommunikationsprocessen med allmänheten, marknaden och övriga intressenter.

Detaljplanerna kommer att påbörjas under hösten 2019 och systemhandlingen under vinter 2019/2020. Sträckningen är ännu ej beslutad, men utgår från vad som togs fram i förstudiearbetet under 2017/2018.

Region Uppsala rapporterar:

Se ovan.

6.6. Ultunalänken - Spårväg mellan Bergsbrunna och Södra staden

Regionen ska söka medel för stadsmiljöavtal i enlighet med förordning (2015:579) om stöd för att främja hållbara stadsmiljöer. Ansökan ska uppfylla villkoren i förordningen.

Samordnaren avser att föreslå regeringen att reservera medel för stadsmiljöavtal avseende 50 % av kostnaden för Ultunalänken eller högst 900 miljoner kronor.

Uppsala kommun rapporterar:

Uppsala kommun tillsammans med regionen har haft möten med Trafikverket för att kunna teckna avtal om statlig medfinansiering avseende 50 % av kostnaden för Ultunalänken eller högst 900 miljoner kronor.

Bedömningen är att avtal kommer att ingås före den 30 juni 2019.

Region Uppsala rapporterar:

Se ovan.



Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:
<p>Samordnaren har i slutredovisningen av <i>Utredningen för att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande</i> (N 2016:G) föreslagit att "regeringen reserverar 900 miljoner kronor för stadsmiljöavtal för en kapacitetsstark kollektivtrafiklänk, Ultunalänken, mellan områdena Bergsbrunna och Södra staden i Uppsala".</p> <p>Regeringen beslutade i juni 2018 att uppdra åt Trafikverket att verka för att ingå avtal med Uppsala kommun och eventuellt andra berörda aktörer om statlig medfinansiering för byggnation av Ultunalänken (N2018/03942/SPN). Beslutet är i linje med avtalet avseende bostadsbyggande i Uppsala och förslaget i slutredovisningen från <i>Utredningen för att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande</i>. Trafikverket har uppgett att bedömningen är att avtal kommer att ingås före den 30 juni 2019.</p>
6.7. Ultunalänken - Spårväg mellan Bergsbrunna och Södra staden
<p>Om medel för stadsmiljöval inte beviljas enligt förordningen kan regionen och kommunen välja annan teknisk lösning som uppfyller villkoren för en kapacitetsstark kollektivtrafiklösning.</p>
Uppsala kommun rapporterar:
<p>Se avtalspunkt 6.6. ovan.</p>
Region Uppsala rapporterar:
<p>Se avtalspunkt 6.6. ovan.</p>
Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:
<p>Se avtalspunkt 6.6. ovan.</p>
6.8. Ultunalänken-Spårväg mellan Bergsbrunna och Södra staden
<p>Regionen åtar sig att trafikera Ultunalänken med kollektivtrafik samt tillse att det finns god kollektivtrafikförsörjning av områdena Bergsbrunna och Södra staden.</p>
Region Uppsala rapporterar:
<p>---</p>



6.9. Ultunalänken-Spårväg mellan Bergsbrunna och Södra staden

Regionen åtar sig att tillse att det finns erforderliga medel i Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2018-2029 för att angöra Bergsbrunna, Södra staden och på sikt "Nysala" med gång- och cykelvägar.

Region Uppsala rapporterar:

Region Uppsala har avsatt 350 miljoner i *Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2018–2029* för aktiviteterna:

- angöra Alsike, Nydal och vidare till Bergsbrunna med gång- och cykelvägar.
- angöra Bergsbrunna, Södra staden och på sikt "Nysala" med gång- och cykelvägar.

6.10. Övrigt relaterat till fyra spår

Åtgärden avser färdigställande av trafikplats för anslutning av Bergsbrunna till E4:an. Avstämning sker år 2021 för att trafikplatsen ska kunna läggas in som en del i Trafikverkets genomförande av kommande planer. Trafikplatsen finansieras av kommunen eller regionen. Finansiering kan ske genom exploateringsvinster. De regler som återfinns i plan- och bygglagen om värdeåterinföring vid satsningar på transportinfrastruktur kan då tillämpas. Reglerna trädde ikraft den 1 april 2017 (prop 2016/17:45). Om trafikplatsen ansluts till regional väg kan finansiering ske via länstransportplanen.

Uppsala kommun rapporterar:

Dialog om tidsplanen har påbörjats med Trafikverket.

Region Uppsala rapporterar:

Se ovan.

Trafikverket rapporterar:

Dialog om tidsplanen har påbörjats med Trafikverket.

6.11. Övrigt relaterat till fyra spår

Samordning mellan parterna och Trafikverket ska ske så att färdigställande av Ultunalänken, Bergsbrunna station och trafikplatsen för anslutning till väg E4 genomförs inom en snäv gemensam tidsram. Syftet är att underlätta för hållbart resande med kollektivtrafik vid genomförande av Södra staden och Bergsbrunna med omgivningar

Uppsala kommun rapporterar:

Uppsala kommun planerar sitt projektarbete utifrån att kunna ta Ultunalänken i drift till 2029. Ett förtydligande om vad en snäv gemensam tidsram är behöver göras mellan parterna. Förutsättningar för att skapa en station med regiontågsuppehåll vid Bergsbrunna studeras av Trafikverket på uppdrag av Uppsala kommun med anledning av översiktsplanens ambition om att i närheten av stationen planeras skapas 10 000-20 000 arbetsplatser. Inom arbetet med FÖP Bergsbrunna kan det finnas utrymme för upp till 30 000 arbetsplatser.



Region Uppsala rapporterar:

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:
Följs upp genom att <i>Samordning för bostadsbyggande</i> två gånger per år sammanställer uppgifter från parterna och Trafikverket om framdriften samt kallar till möte för uppföljning av efterlevnaden av åtgärderna i avtalet.
6.12. Exploatering i "Nysala" Uppsala kommun åtar sig att på längre sikt planera för en potentiellt större samlad exploatering av markområdet på östra sidan av järnvägen på kommungränsen mellan Uppsala och Knivsta benämnt "Nysala". Kommunen åtar sig att säkerställa marktillgångar för "Nysala" i Uppsala kommun för framtida bostadsexploateringar liksom att utrymmet längs järnvägsspåret kan användas för gång-, cykel och kollektivtrafik. Området finns i Uppsala kommuns översiktsplan från 2016.
Uppsala kommun rapporterar:
I utbyggnadsordningen ligger Nysala efter de större utbyggnaderna i Gottsunda/Södra staden samt Bergsbrunna. Bostadsbehovet för Nysala är därmed ej färdiganalyserat.
6.13. Exploatering i "Nysala" Parterna är överens om att behovet av bostadsexploateringen och möjligheten till stationsläget i "Nysala" ska utvärderas år 2021. Om parterna finner att bostadsbehov och möjligheter till trafikering finns ska exploatering och stationsläge förberedas. Banvallar och andra nödvändiga förberedelser för att möjliggöra en senare etablering av stationsläge ska beaktas i arbetet med järnvägsplan.
Uppsala kommun rapporterar:
Se rapportering under 6.12.
Region Uppsala rapporterar:

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:
Avstämning enligt denna punkt planeras att genomföras hösten 2021.



6.14. Bostadsbyggande

Kommunens åtagande att utbyggandet av bostäder i större samlade exploateringar genomförs i de utpekade områdena i enlighet med intentionerna i kommunens promemoria i bilaga.

Uppsala kommun rapporterar:

Samrådsbeslut för FÖP Bergsbrunna kommer att tas i september 2019 enligt gällande planering. Den fördjupade översiktsplanen kommer att visa hur bl. a. 21 500 bostäder kan ordnas inom planområdet enligt avtalsPM. Planprogrammet för Gottsunda området planeras godkännas under våren 2019. Ett genomförandeprojekt planeras startas upp under våren 2019. Programmet svarar på hur Gottsundaområdet utvecklas som en del av stadsnoden Gottsunda-Ultuna och bidrar till fler bostäder och verksamheter i södra Uppsala. Programmet har ett speciellt fokus på att ge förutsättningar för en socialt stärkande stadsmiljö som motverkar segregation och främjar mötet mellan människor.

6.15. Bostadsbyggande (kvantitativa krav bostadsbyggande)

Kommunen åtar sig att själv eller genom annan markägare eller exploatör och på egen bekostnad (i förhållande till övriga parter) uppföra 33 000 bostäder i områdena Bergsbrunna med omgivningar och Södra staden till och med år 2050. Minst 30 % av bostäderna ska vara hyresrätter. Andelen bostäder med maximal hyra, normhyran, om 1450kr/m² (indexregleras) ska vara minst 3 % av det totala beståndet. Om det statliga investeringsstödet förändras genom att det höjs/sänks/uteblir, ska omräkning av normhyran ske efter de nya förutsättningarna. Exploateringarnas täthet ska genomföras i enlighet med kommunens promemoria i bilaga

Uppsala kommun rapporterar:

Ovanstående motsvarar de intentioner Uppsala kommun har. Frågan om bebyggelsens slutgiltiga täthet inom olika delar av planområdet kan variera något i förhållande till de tidiga studierna som presenterades i promemorian till avtalet, men helheten kommer att generera överenskommet antal lägenheter.

6.16. Plan för att säkerställa vissa kvalitéer (kvalitativa krav bostadsbyggande)

I syfte att säkerställa vissa kvalitéer och höga ambitioner åtar sig kommunen att ta fram detaljerade planer utifrån vad som beskrivs i kommunens promemoria i bilaga avseende:

6.16 Plan för variation i upplåtelseform

Uppsala kommun rapporterar:

Den fördjupade översiktsplanens genomförandestrategi kommer innehålla en plan (handlingsplan) vad gäller Bergsbrunna.



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

6.16. Plan för hur områdena ska planeras utifrån gång-, cykel och kollektivtrafik som norm
Uppsala kommun rapporterar:
Den fördjupade översiktsplanens kapitel om transporter och trafik med sina temakartor kommer att visa hur planområdet har planerats utifrån gång-, cykel och kollektivtrafik. gäller Bergsbrunna.
6.16. Plan för fossilfria transporter på områdesnivå
Uppsala kommun rapporterar:
För närvarande kan inte en sådan plan redovisas men kunskapsinhämtning och planering pågår bl.a. i samarbete med <i>Samordning för bostadsbyggande</i> . (Framtidens varulogistik).
6.16. Plan för att säkerställa funktionsblandning och tillgång till kommersiell och offentlig service
Uppsala kommun rapporterar:
Vad gäller Bergsbrunna kommer FÖP-en att beskriva detta. Samråd i höst.
6.16. Plan för klimatneutral energianvändning i bebyggelse på områdesnivå
Uppsala kommun rapporterar:
Bergsbrunna kommer att vara en viktig testarena för en rad olika, viktiga energiprojektpilotprojekt. Bl.a. genom ett utvecklingsprojekt gällande samlad nätinfrastruktur i Bergsbrunna samt i flera samarbeten med aktörer gällande Klimatpositiv stad 2050 kring hur planering av bebyggelsen kan bidra till detta.
6.16. Plan för att undvika att bygga på värdefull jordbruksmark
Uppsala kommun rapporterar:
Del av FÖP-arbetet.
6.16. Plan för anpassning till ett förändrat klimat
Uppsala kommun rapporterar:
Ekosystemtjänsterna gällande möjligheten till LOD och klimatanpassning/ Temperaturreglering har extra fokus i FÖP-arbetet. Kommer att framgå av samrådshandlingen hur detta löses.
6.16. Plan för att bevara gröna kilar och spridningskorridorer
Uppsala kommun rapporterar:
Kommer att framgå av samrådshandling för FÖP- Bergsbrunna.



6.16. Plan för säkerställande av kommunal marktillgång. För att områdena ska få de kvalitéer som kommunen beskriver i promemorian i bilaga, ska kommunen snarast säkerställa en hög andel kommunalt ägd mark.

Uppsala kommun rapporterar:

Förhandlingar pågår med SLU om förvärv av marker samt med markägare närmast stationsläget i Bergsbrunna.

7. Användandet av innovativa lösningar

Samordnaren avser att i slutrapporten som ska lämnas senast den 31 december 2017 föreslå ett statligt innovationsstöd till nya stadsdelar och tätorter. Risk kan delas mellan kommun, stat, näringslivsaktörer med flera.

Under förutsättning att ett sådant stöd införs och sedan beviljas ska flera innovativa lösningar, såväl tekniska som sociala, användas i exploateringarna.

Hög grad av innovation, synergier och transformativa lösningar ska användas.

Uppsala kommun rapporterar:

Inom planeringsarbetet för FÖP-området Bergsbrunna finns förslag till pilotprojekt och testbäddar såsom multikulvert för teknisk försörjning, samordning av försörjnings- och resurshantering, nya typer av gator, skapa stad med samma koldioxidbindande förmåga som skogen vi ersätter här, planera för framtidens varulogistik. Uppsala stad deltar och har tagit initiativ till ett antal innovationsprogram redan i dag. Ett statligt innovationsstöd för fokuserade satsningar som kan utföras i större skala som för Bergsbrunna med ambitionen att vara samhällsnyttig för framtidssatsningarna välkomnas. Områden som digitaliseringsprocesser, flexibel effekt- och energianvändning, energilagringlösningar, framtidens mat- och varulogistik samt inte minst utvecklade affärsmodeller med incitament för flexibilitet och lokal elproduktion ser vi behov att finna och genomföra bra innovationer inom. Satsningarna är nödvändiga för att Bergsbrunna ska kunna bidra starkt till ett klimatpositivt Uppsala.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Samordnaren har i slutredovisningen av *Utredningen för att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande* (N 2016:G) föreslagit ett statligt innovationsstöd till nya stadsdelar och tätorter.

Enligt direktiven för *Samordning för bostadsbyggande* ska den särskilde utredaren underlätta för kommuner i arbetet med innovationer för hållbar stadsutveckling så att de nya stadsdelarna blir modellområden med innovativa lösningar som kan utgöra basen i en serie bomässor. Närmare samarbete kring innovationsfrågor har etablerats med Umeå och Uppsala kommuner. Samarbete med fler kommuner förbereds och ett förslag till koncept för bomässor avses utarbetas under året.



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Uppsala kommun rapporterar här hur kommunen arbetar för att ha framdrift i planeringsprocessen, samt aktiviteter och faktorer som påverkar utfallet.



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Blankett UPPSALA 2 (2019:1)

Blanketten fylls i av Uppsala kommun.

Uppsala kommun ska redovisa pågående planeringsarbete och framdriften av bostadsbyggandet enligt nedanstående tabeller.

Redovisning av bostadsbyggandet i Bergsbrunna med omgivningar, Södra staden och "Nysala" i Uppsala kommun

Bostadsåtagande enligt avtal	Bostäder i översiktlig planering (ÖP; FÖP, Program)	Bostäder i pågående detaljplanering	Bostäder i hittills antagna detaljplaner	Påbörjade respektive färdigställda bostäder	Förändring från föregående år (endast återuppföljning)
33 000 bostäder färdigställda senast år 2050	FÖP Södra staden godkändes 2018 inom vilken ca 7 000 – 8 000 bostäder av de totalt 33 000 bostäderna kan rymmas. Den fördjupade översiktsplanen för Bergsbrunna kommer att visa hur bl. a. 21 500 bostäder ordnas inom planområdet enligt avtalsPM.	Inga bostäder i pågående i planeringsprocessen	Inga bostäder i antagna detaljplaner	Inga bostäder påbörjade, ännu ej färdigställda, inga bostäder färdigställda	Inga bostäder färdigställda

Antagna detaljplaner i Bergsbrunna med omgivning, Södra staden och "Nysala"

Detaljplan	Bostäder
Detaljplanens namn	Antal bostäder som är färdigställda enligt denna detaljplan



Underlagsrapport – Avtal avseende bostadsbyggande i Alsike, Nydal och ”Nysala i Knivsta kommun

Blankett KNIVSTA 1 (2019:1)

Siffrorna nedan avser avtalspunkter i Avtal avseende bostadsbyggande i Alsike, Nydal och ”Nysala” i Knivsta kommun från den 18 december 2017.

6.1. Fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm

Åtgärden avser utbyggnad av järnvägen till fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm. De nya spåren förutsätts anläggas parallellt med befintliga spår. Vidare förutsätts spårutbyggnaden påbörjas från Uppsala. Åtgärden påbörjas 2024–2026. Hela spårdragningen ska planeras för att vara klar år 2032–2034. Åtgärden har utretts i åtgärdsvalsstudie *ABC-stråket Uppsala, Sigtuna och Knivsta kommun. Uppsala och Stockholms län (TRV 2017/30977)*.

Trafikverket rapporterar:

Trafikverket har hittills arbetat med den interna beställningen av projektet, vilket innebär att projektet lämnas över från verksamhetsområde Planering till verksamhetsområde Stora Projekt. När beställningen skett utses projektledare och arbetet med järnvägsplan påbörjas.

- Arbetet med att beställa järnvägsplanen pågår och projektet beräknas starta i slutet av 2019. I dagsläget bedöms planeringsskedet pågå upp till 7 år.
- Enligt en tidig preliminär tidplan beräknas produktionen av spåren vara klar 2034

6.2. Fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen Uppsala/Stockholm

Åtgärden avser färdigställande av stationsläge i Alsike för resandeutbyte. Stationen och omgivande system kommer att utformas så att de trafikupplägg som efterfrågas i största möjliga mån kan möjliggöras, med hänsyn till samhällsekonomisk effektivitet. Åtgärden utformas i enlighet med grundutförande, vilket beskrivs i Trafikverkets riktlinje Ägarskap, förvaltningsansvar och fördelning av kostnader inom Trafikverkets ansvarsområde på stationer (TDOK 2015:0085). Avstämning av tidpunkt för färdigställandet av stationsläget sker år 2021 och därefter årligen fram till färdigställandet.

Trafikverket rapporterar:

- Funktionsutredning för Alsike station planeras.

En funktionsutredning syftar till att utreda genomförbarhet och möjliga lösningar för utformning av en infrastrukturåtgärd.



6.3. Kollektivtrafik och cykelvägar Alsike och Nydal

Regionen åtar sig att tillse att det finns god kollektivtrafikförsörjning av områdena Alsike och Nydal.

Region Uppsala rapporterar:

Tillsammans med Knivsta kommun och *Samordning för bostadsbyggande* har ett arbete inletts med syfte att nå en överenskommelse där parterna gemensamt bidrar till att ta fram en kommunövergripande transportplan med fördjupning i västra Knivsta (tidigare benämnt Nydal) och Alsike.

6.4. Kollektivtrafik och cykelvägar Alsike och Nydal

Regionen åtar sig att tillse att det finns erforderliga medel i *Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2018–2029* för att angöra Alsike, Nydal och vidare till Bergsbrunna med gång- och cykelvägar.

Region Uppsala rapporterar:

Region Uppsala har avsatt 350 miljoner i *Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2018–2029* för aktiviteterna:

- angöra Alsike, Nydal och vidare till Bergsbrunna med gång- och cykelvägar.
- angöra Bergsbrunna, Södra staden och på sikt ”Nysala” med gång- och cykelvägar.

6.5. Övrigt relaterat till fyra spår

Åtgärden avser färdigställande av en ny trafikplats för anslutning till E4:an. Trafikplatsen ska försörja Alsike och på längre sikt ”Nysala” till väg E4. Trafikplatsen bedöms behövas när befolkningen ökar. Avstämning sker år 2021 för att trafikplatsen ska kunna läggas in som en del i Trafikverkets genomförande av kommande planer. Trafikplatsen finansieras av kommunen eller regionen. Finansiering sker genom exploateringsvinster. De regler som återfinns i plan- och bygglagen om värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur kan då tillämpas. Reglerna trädde ikraft den 1 april 2017 (prop 2016/17:45). Om trafikplatsen ansluts till regional väg kan finansiering ske via länstransportplanen.

Knivsta kommun rapporterar:

Trafikplatsen ingår i det kommunen avser behandla i en kommuntäckande ”Transportplan för hållbar mobilitet”.

Region Uppsala rapporterar:

Inget att rapportera.

Trafikverket rapporterar:

Inget nytt i detta läge.



6.6. Övrigt relaterat till fyra spår

Samordning mellan parterna och Trafikverket ska ske så att färdigställandet av Alsike station och trafikplats för anslutning till väg E4 genomförs inom en snäv gemensam tidsram. Syftet är att underlätta för hållbart resande med kollektivtrafik vid genomförande av exploateringarna i Alsike och Nydal.

Knivsta kommun rapporterar:

Utifrån programarbetet för västra Knivsta tätort har projektet beslutat att inventera och analysera överordnande frågor som bl.a. rör hållbara transporter. I detta ingår att från kommunens fysiska planering definiera kommunens krav på Alsike station vad gäller läge, koppling till övrig kollektivtrafik och funktionalitet för olika resandegrupper.

Region Uppsala rapporterar:

Inget att rapportera.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Åtagandet följs upp genom att *Samordning för bostadsbyggande* två gånger per år sammanställer uppgifter från parterna och Trafikverket om framdriften samt kallar till möte för uppföljning av efterlevnaden av åtgärderna i avtalet.

6.7. Exploatering i "Nysala"

Knivsta kommun åtar sig att på längre sikt planera för en potentiell större samlad exploatering av markområdet på östra sidan av järnvägen på kommungränsen mellan Knivsta och Uppsala benämnt "Nysala". Kommunen åtar sig att säkerställa marktillgång för "Nysala" i Knivsta kommun för framtida bostadsexploatering liksom att utrymmet längs järnvägsspåret kan användas för gång, cykel- och kollektivtrafik. Vidare åtar sig kommunen att införa området "Nysala" i nästa översiktsplan.

Knivsta kommun rapporterar:

Inga åtgärder genomförda under rapporteringsperioden.

6.8. Exploatering i "Nysala"

Parterna är överens om att behovet av bostadsexploateringen och möjligheten till stationsläge i "Nysala" ska utvärderas år 2021. Om parterna finner att bostadsbehov och möjligheter till trafikering finns ska exploatering och stationsläge förberedas. Banvallar och andra övriga nödvändiga förberedelser för att möjliggöra en senare etablering av stationsläge ska beaktas i arbetet med järnvägsplan.

Knivsta kommun rapporterar:

Inga åtgärder genomförda under rapporteringsperioden.

Region Uppsala rapporterar:

Inget att rapportera.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Avstämning enligt denna punkt planeras att genomföras hösten 2021.



6.9. Bostadsbyggande

Kommunens åtagande är att utbyggnaden av bostäder i större samlade exploateringar genomförs i de utpekade områdena i enlighet med intentionerna i kommunens promemoria i bilaga.

Knivsta kommun rapporterar:

Hanteras i arbetet med program för detaljplaner avseende västra Knivsta och norra Alsike.

6.10. Bostadsbyggande

Kommunen åtar sig att själv eller genom annan markägare eller exploatör och på egen bekostnad (i förhållande till övriga parter) uppföra 15 000 bostäder i områdena Alsike och Nydal till och med år 2057. Minst 30 % av bostäderna ska vara hyresrätter. Andelen bostäder med maximal hyra, normhyran, om 1450kr/m² (indexregleras) ska vara minst 3 % av det totala beståndet. Om det statliga investeringsstödet förändras genom att det höjs/sänks/uteblir, ska omräkning av normhyran ske efter de nya förutsättningarna. Exploateringarnas täthet ska genomföras i enlighet med kommunernas promemoria i bilaga.

Knivsta kommun rapporterar:

Ovanstående motsvarar de intentioner Knivsta kommun har. Frågan om bebyggelsens slutgiltiga täthet inom programområdena kan variera något i förhållande till de tidiga studierna som presenterades i promemorian till avtalet, men helheten ska generera överenskommet antal lägenheter.

6.11. Plan för att säkerställa vissa kvalitéer (kvalitativa krav bostadsbyggande)

I syfte att säkerställa vissa kvalitéer och höga ambitioner åtar sig kommunen att ta fram detaljerade planer utifrån vad som beskrivs i kommunens promemoria i bilaga avseende respektive punkt nedan.

6.11. Plan för variation i upplåtelseformer

Knivsta kommun rapporterar:

De pågående planprogrammen för västra Knivsta samt norra Alsike kommer innehålla en plan (handlingsplan) vad gäller respektive område.

6.11. Plan för hur områdena ska planeras utifrån gång-, cykel- och kollektivtrafik och offentlig service

Knivsta kommun rapporterar:

I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike inordnas detta.



6.11. Plan för fossila transporter på områdesnivå
Knivsta kommun rapporterar:
I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike liksom ”Transportplan för hållbar mobilitet” inordnas detta.
6.11. Plan för att säkerställa funktionsblandning och tillgång till kommersiell och offentlig service
Knivsta kommun rapporterar:
I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike liksom den näringslivsstrategi som programprojektet sökt initiera för kommunen inordnas detta.
6.11. Plan för klimatneutral energianvändning i bebyggelsen på områdesnivå
Knivsta kommun rapporterar:
I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike liksom ”Förstudie för lokala energisystem” inordnas detta.
6.11. Plan för att undvika att bygga på värdefull jordbruksmark
Knivsta kommun rapporterar:
I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike liksom uppmärksammas och bearbetas detta.
6.11. Plan för anpassning till förändrat klimat
Knivsta kommun rapporterar:
I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike liksom ”Transportplan för hållbar mobilitet” och ”Förstudie lokala energisystem” inordnas detta.
6.11. Plan för att bevara gröna kilar och spridningskorridorer
Knivsta kommun rapporterar:
I arbete med program för detaljplaner västra Knivsta och norra Alsike liksom inordnas detta. Frågan har föranlett en utvidgning av grönstrukturinventering utifrån programarbetet för Nydal och samordning med öp-struktur. Kommunen har för avsikt att söka utvecklingsresurser för spridningskorridoranalysverktyg MatrixGreen.



6.11. Plan för säkerställande av kommunal marktillgång. För att områdena ska få de kvalitéer som kommunen beskriver i promemorian i bilaga, ska kommunen snarast säkerställa en hög andel kommunalt ägd mark

Knivsta kommun rapporterar:

Andelen kommunägd mark i programområdena västra Knivsta och Norra Alsike är cirka 60% respektive 50%. Totalt inom de båda områdena är det kommunägda markinnehavet cirka 55%. Kommunen har även ett stort markinnehav i direkt anslutning till programområdet för norra Alsike.

Kommunen räknar med att kommunens markinnehav tillsammans med det kommunala planmonopolet ger en god styrning mot angivna kvalitetsmål.

7. Användandet av innovativa lösningar

Samordnaren avser att i slutrapporten som ska lämnas senast den 31 december 2017 föreslå ett statligt innovationsstöd till nya stadsdelar och tätorter. Risk kan delas mellan kommun, stat, näringslivsaktörer med flera.

Under förutsättning att ett sådant stöd införs och sedan beviljas ska flera innovativa lösningar, såväl tekniska som sociala, användas i exploateringarna.

Hög grad av innovation, synergier och transformativa lösningar ska användas.

Knivsta kommun rapporterar:

Se svar ovan avseende lokala energisystem och transportplan liksom analysverktyg för spridningskorridorer flora och fauna. I kommunorganisationen finns också diskussion om andra innovativa lösningar knutet till de två programområdena.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Samordnaren har i slutredovisningen av *Utredningen för att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande* (N 2016:G) föreslagit ett statligt innovationsstöd till nya stadsdelar och tätorter.

Enligt direktiven för *Samordning för bostadsbyggande* ska den särskilde utredaren underlätta för kommuner i arbetet med innovationer för hållbar stadsutveckling så att de nya stadsdelarna blir modellområden med innovativa lösningar som kan utgöra basen i en serie bomässor. Närmare samarbete kring innovationsfrågor har etablerats med Umeå och Uppsala kommuner. Samarbete med fler kommuner förbereds och ett förslag till koncept för bomässor avses utarbetas under året.



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Knivsta kommun rapporterar här hur kommunen arbetar för att ha framdrift i planeringsprocessen, samt aktiviteter och faktorer som påverkar utfallet.

Tidplan för arbetet framåt (enligt nu kända förutsättningar);
2019 Mål och nyckeltal för stadsutveckling formuleras tillsammans med politik och kommunorganisation samt kärnintressenter (trafikverk, regionen, UL mfl)
2019 Analys av struktur och strategifrågor på överordnad nivå som påverkar de två programområdena
2019 Medborgardialoger
2019 Programskiss och målbild för västra Knivsta färdig
2019 Stadsutvecklingsavtal. för samverkan och resursöverenskommelse med byggherregrupp
2020 Färdig ”Transportplan för hållbar mobilitet”
2020 Framtagande av programhandlingar för de två programområdena
2020 Medborgardialoger
2020 Fördjupning tillsammans med byggherrar och andra kärnintressenter avseende detaljutformning, mobilitetsgaranti, lokala energisystem mfl innovationer och områdets utformning utifrån områdenas ”platsidentitet”
2020/2021 Programsamråd
2021 Beslut programhandling
2021 Start planläggning



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Blankett KNIVSTA 2 (2019:1)

Blanketten fylls i av Knivsta kommun.

Knivsta kommun ska redovisa pågående planeringsarbete och framdriften av bostadsbyggandet i text och numerärt enligt nedanstående tabeller.

Redovisning av bostadsbyggandet i Alsike, Nydal och "Nysala"

Bostadsåtagande enligt avtal	Bostäder i översiktlig planering (ÖP, FÖP, Program)	Bostäder i pågående detaljplanering	Bostäder i hittills antagna detaljplaner	Påbörjade respektive färdigställda bostäder	Förändring från föregående år (endast återuppföljning)
15 000 bostäder färdigställda senast år 2057	Programarbete pågår för västra Knivsta (ca 9000 bostäder) och beräknas starta under året för norra Alsike (ca 6000 bostäder)	Alsike nord etapp 2 (samråd genomfört) ca 2000 bostäder Lötängen (tidigare Ängby industriområde) ca 1000 bostäder.	700 bostäder i antagna detaljplaner.	202 bostäder färdigställda	Ingen förändring relativt avstämning nov 2018.

Antagna detaljplaner i Alsike, Nydal och "Nysala" i Knivsta kommun

Detaljplan	Bostäder
Detaljplanens namn	Antal bostäder som är färdigställda enligt denna detaljplan
Centrala Ängby 700 bostäder	---
Östra Gärdet	202



Underlagsrapport – Avsiktsförklaring avseende bostadsbyggande i Hemfosa i Haninge kommun

Blankett HANINGE 1 (2019:1)

Rubrikerna nedan avser åtaganden i avsiktsförklaringen avseende bostadsbyggande i Haninge kommun från den 18 december 2017.

Inriktningen för samarbetet

För att vidare utreda möjligheten till exploateringen i Haninge vill parterna verka för att nödvändigt beslutsunderlag tas fram och att vissa åtgärder vidtas.

Haninge kommun rapporterar:

I syfte att uppfylla samarbetets inriktning om att verka för att nödvändiga beslutsunderlag tas fram och vissa åtgärder vidtas beslutade kommunstyrelsen i juni 2018 om uppdrag att förbereda inför fortsatt planering av Hemfosa. Målet med förberedelserna är:

- Etablering av projektet ”Hemfosa” internt och externt
- Direktiv för fortsatt planering och program/fördjupning av översiktsplanen (FÖP)
- Förankrad projektorganisation

Förberedelserna omfattar omvärlds- och trendspaning, kartläggning och analys av befintliga resurser, kompetenser och kunskapsunderlag. Förberedelserna inför fortsatt planering ska kopplas till aktualitetsprövningen av gällande översiktsplan, övriga kommunala styrdokument, den statliga infrastrukturplaneringen och RUFS.

Med en så stor exploatering som skisseras i promemorian till avsiktsförklaringen följer behovet av att se över kommunens resurser och organisation för att genomföra ambitionerna. Som ett led i förberedelserna har kommunen därför upphandlat en konsult för följande uppdrag:

- Att övergripande beskriva behovet av resurser, kompetens och styrformer för att klara en större samlad exploatering. Utgångspunkt tas i befintliga modeller och erfarenheter av stadsbyggnadsprocesser på andra håll.
- Att genomlysna kommunens befintliga resurser, kompetenser och styrformer och analysera styrkor och svagheter i förhållande till de behov som modeller och erfarenheter enligt ovan visar för att klara en första etapp i en större samlad exploatering i Hemfosa
- Att ge förslag till organisation och styrformer för planering och genomförande av en större samlad exploatering i Hemfosa samt att föreslå lämpliga resurser och kompetenser för arbetet. Förslaget avser en första etapp av genomförandet som sedan ska kunna utvecklas för efterföljande etapper.
- Att peka ut avgörande framgångsfaktorer för det fortsatta arbetet i närtid, dvs de första stegen



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

Kommunen har även tagit del av erfarenheterna från Vallastaden i Linköping och de erfarenheter som givits i *Nätverket för nya stadsdelar*. Syftet är att kunna forma en framtida organisation och resurssätta på lämpligt sätt.

Region Stockholm rapporterar:

Region Stockholm har åtagit sig att delta i den åtgärdsvalsstudie som Trafikverket ska leda. Syftet med åtgärdsvalsstudien är att studera förutsättningarna för större bostadsexploatering längs Nynäsbanan.

Startmöte för åtgärdsvalsstudien har genomförts den 12 mars 2019, där Region Stockholm har deltagit som en av aktörerna.

Staten genom Samordnaren/Särskilda utredaren rapporterar:

Åtagandet följs upp genom att *Samordning för bostadsbyggande* två gånger per år sammanställer uppgifter från parterna och Trafikverket om hur arbetet med att ta fram nödvändigt beslutsunderlag fortskrider samt kallar till möte för uppföljning av efterlevnaden av åtgärderna i överenskommelsen.

Utgångspunkt för underlag om infrastrukturåtgärder

En exploatering i Hemfosa förutsätter vissa infrastrukturåtgärder. Inför avstämning av denna avsiktsförklaring ska Trafikverket i samarbete med berörda parter, ta fram en åtgärdsvalsstudie som klargör vilka infrastrukturåtgärder som behövs för att möjliggöra behovet av bostadsexploateringar i områden längs Nynäsbanan. Inom åtgärdsvalsstudien studeras åtgärder på systemnivå och de åtgärder som behövs i direkt anslutning till föreslagna bostadsexploateringar. Utgångspunkten för åtgärdsvalsstudien ska vara att Hemfosa planeras med gång-, cykel- och kollektivtrafik som norm och att boende i området ska kunna etablera resvanor utifrån denna planering redan vid inflyttning.

Åtgärder och åtaganden som diskuteras under hösten och som bör beaktas i det fortsatta gemensamma arbetet är en ny väg från Hemfosa till väg 73 med planskild korsning över Nynäsbanan samt kapacitetshöjning av Nynäsbanan. Vidare ska behov av fler tågslägen belysas i åtgärdsvalsstudien i syfte att god kollektivtrafikförsörjning av området ska kunna säkerställas.

Haninge kommun rapporterar:

En grundläggande förutsättning för en större samlad exploatering i Hemfosa är en ny avfart från väg 73 och en ny vägförbindelse till Hemfosa. Kommunen har därför haft kontakter med Trafikverket, landstinget (Region Stockholm) och Länsstyrelsen Stockholm för att få kontaktpersoner regionalt inför det fortsatta arbetet med en åtgärdsvalsstudie (ÅVS). ÅVS:n förutsätter att alla parter har en gemensam bild om ambitionerna med Hemfosa och de fortsatta planeringsstegen framåt. Startmöte för Hemfosa ÅVS har genomförts den 12 mars hos Trafikverket.



Region Stockholm rapporterar:

Region Stockholm kommer att delta i den åtgärdsvalsstudie som Trafikverket ska leda enligt avsiktsförklaringen. Region Stockholm deltar även i pågående åtgärdsvalsstudier för bl a väg 73 samt pendeltåg och ser behov av att dessa samordnas då föreslagen bostadsexploatering påverkar dessa. Region Stockholm ser att en behovsbedömning av eventuellt ytterligare delobjekt att studera bör utföras. Detta för att få en helhetssyn av investeringsbehov i andra delar av systemet på grund av föreslagen bostadsexploatering, utöver de åtgärder som behövs i direkt anslutning till föreslagna bostadsexploateringar. Det bör hanteras inom detta uppdrag.

Trafikverket rapporterar:

Trafikverket har påbörjat dialogen med parterna och genomfört ett startmöte den 12 mars 2019 då upplägg för åtgärdsvalsstudien ska diskuteras. Trafikverket har föreslagit för parterna att ta ett helhetsgrepp kring bostadsexploatering längs Nynäsbanan och ge underlag för att bedöma om föreslagna infrastruktur- och trafikåtgärder är samhällsekonomiskt effektiva eller om de i övrigt kan motiveras genom den samhällsnytta som det möjliggjorda bostadsbyggandet innebär. Trafikverket har genom Länstransportplanen också i uppdrag att utreda infrastrukturåtgärder kopplat till bostadsexploatering i Tungelsta i Haninge kommun och vill därför inkludera även detta i studien.

Trafikverket föreslår i en första etapp, att förutom att klargöra förutsättningar på systemnivå i transportsystemet, också klargöra förutsättningarna för olika lokalisering av bostadsbyggande ur ett samlat perspektiv. I detta ingår att analysera samhälls-, marknads- och kommunalekonomiska effekter av bostadsbyggande för utvalda platser i korridoren Nynäsbanan/väg 73. Detta syfte kan enbart uppnås med de regionala parternas medverkan och utgör en viss utvidgning av omfattningen av åtgärdsvalsstudien, och får därför diskuteras vidare på startmötet. Denna första etapp i åtgärdsvalsstudien sammanställs i ett PM och utgör utgångspunkt för att utreda de infrastrukturinvesteringar som behövs för att möjliggöra bostadsexploateringarna i den fortsatta processen.

Trafikverket har satt ihop en intern projektorganisation och kommer i samarbete med parterna att färdigställa projektspecifikation och påbörja upphandling av konsultstöd.



Utgångspunkt för bostadsbyggande i Hemfosa

Kommunen åtar sig i denna avsiktsförklaring att i sitt fortsatta arbete med den översiktliga planeringen undersöka möjligheterna för en framtida bostadsexploatering i enlighet med vad som beskrivs i kommunens promemoria i bilaga.

Kommunen har som utgångspunkt att en möjlig expansion kan uppgå till 12 000 bostäder i området Hemfosa. Inriktningen är en tät blandad stadsbebyggelse med centralt belägen kommersiell och offentlig service. Det eftersträvas en hög andel hyresrätter och bostäder för alla ekonomier.

Haninge kommun rapporterar:

Utifrån kommunstyrelsens uppdrag har en intern arbetsgrupp tillsatts med deltagare från kommunstyrelseförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen för att arbeta med förberedelserna.

En kommunikationsplan har upprättats för såväl intern som extern kommunikation för det första förberedande skedet. Syfte med kommunikationen är att bidra till att öka kunskapen och intresset för projektet både internt och externt. Målen för kommunikationen är:

- Interna målgrupper ska veta var de kan hitta information och hur de kan komma beröras
- Våra samarbetspartners (staten och landstinget) ska uppleva att kommunen är trovärdig och följer vår del av avsiktsförklaringen
- Externa aktörer ska känna till projektet och anmäla sig till seminarier
- Boende i Hemfosa ska veta var de kan hitta information om projektet

Arbetsgruppen har hållit en intern workshop med ett 40-tal deltagare från politik, förvaltningar och bolag för att förankra och utveckla visionen för Hemfosa. Syftet med workshopen var att öka kunskapen och intresset för Hemfosas utveckling internt i förvaltningar och bolag samt att diskutera en framtidsbild för 2050. Frågeställningarna för workshopsdelen var följande:

- Vad ser och upplever du när du kliver av pendeltåget i Hemfosa 2050?
- Vad nytt skulle Hemfosa kunna tillföra kommunen?
- Vad skulle utifrån ditt yrkesperspektiv vara intressant att testa i det framtida samhället Hemfosa? Tänk år 2050 – och framåt...

Resultatet ska sammanfogas med resultaten som kommer ut av det externa seminariet/workshopen som planeras till den 8 maj 2019.

En infosida på haninge.se där projektets framsteg ska kunna följas både internt och externt ska publiceras inom kort. I området finns två stora markägare som inbjudits till separata möten för att de ska få kännedom om de pågående förberedelserna och kunna bjudas in att delta i det fortsatta arbetet utifrån intresse. I februari månad har möte ägt rum med den största markägaren och det mötet resulterade i att det finns en avvaktande positiv inställning till den fortsatta planeringen.

Redan i samband med att avsiktsförklaringen skrevs så informerades det hundratal boende som finns i området per brev från kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör. Förslag till



Samordning för bostadsbyggande
Fi N 2017:08

Bilaga 2

nytt brev till de boende är planerat som ger information om verksamheten och att intresserade kommer att kunna följa utvecklingen på haninge.se.

En första genomgång av kommunens befintliga kunskaps- och planeringsunderlag för området i Hemfosa har gjorts. Det visar sig att det återstår många grundläggande inventeringar att göra för att få en översiktlig bild av förhållandena. Kunskap saknas i dagsläget om geologiska förutsättningar, dagvatten, naturvärden m.m.

Haninge kommun rapporterar här hur kommunen arbetar för att ha framdrift i planeringsprocessen, samt aktiviteter och faktorer som påverkar utfallet.

Se ovan